

Vastuullisuusraportti

19.4.2022

Dnro Palkeet_D/442/00.01.03.00/202



Sisällys

1. Johdanto vastuullisuuteen.....	3
2. Palkeet organisaationa	3
2.1. Vastuullisuuden johtaminen ja hallinto	3
2.2. Vastuullisuustavoitteet	3
3. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua.....	4
3.1. Kustannustehokkaat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut.....	4
3.2. Vastuullisuus työnantajana	5
4. Kulutus- ja tuotantotapojen kestävyiden varmistaminen.....	7
4.1. Hankintojen kestävyys	7
4.2. Toimitilat	7
4.3. Matkustaminen	8
5. Lähteet.....	9

1. Johdanto vastuullisuuteen

Tämä vastuullisuusraportti on laadittu Valtiokonttorin vastuullisuusraportoinnin ohjeen mukaan. Vastuullisuusraportoinnin kehyksenä on Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) kestävän kehityksen toimintaohjelma (Agenda 2030) ja siinä asetetut 17 tavoitetta.

2. Palkeet organisaationa

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet) on merkittävä valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva konsernipalvelujen tuottaja. Palkeiden tavoitteena on edistää julkishallinnon toimivuutta tarjoamalla laadukkaita ja kustannustehokkaita talous- ja henkilöstöhallinnon tuki- ja asiantuntijapalveluja. Tuotamme talous- ja henkilöstöpalveluja valtionhallinnon virastoille, laitoksille ja rahastoille sekä n. 70 000 yksittäiselle palkansaajalle. Palvelujen tuottamisessa käytämme alihankkijoina muun muassa tietojärjestelmätoimittajia. Palkeissa työskentelee noin 650 ammattilaista. Palkeiden päätoimipaikka on Joensuussa, muut toimipaikat ovat Helsinki, Hämeenlinna, Mikkeli ja Pori.

Tämä on Palkeiden ensimmäinen vastuullisuusraportti ja se koskee vuotta 2021. Raportti julkaistaan jatkossa vuosittain.

Lisätietoja raportista saat Palkeiden viestinnästä osoitteesta viestinta@palkeet.fi

2.1. Vastuullisuuden johtaminen ja hallinto

Vastuullisuus on osa Palkeiden toimintaa ja yksiköiden johtajat vastaavat omalta osaltaan siitä, että toiminta on vastuullista. Vastuullisuusraportointi on Viestintä ja sidosryhmäsuhteet -yksikön vastuulla ja raportoinnin valmistelua on tehty työryhmässä, johon on kuulunut HR:n, talouden, strategisen kehittämisen ja yleishallinnon asiantuntijoita. Työryhmä tehtävänä on jatkossakin kehittää vastuullisuutta ja sen raportointia Palkeissa. Johtoryhmän tehtävänä on valita toiminnan kannalta merkittävimmät vastuullisuustavoitteet ja hyväksyä vastuullisuusraportti.

2.2. Vastuullisuustavoitteet

Valtiokonttori on ohjeistanut virastoja valitsemaan 3–5 kestävän kehityksen tavoitetta, joissa näkyy viraston kädenjälki merkittävimmin. Palkeiden johtoryhmässä tunnistettiin ja päätettiin toukokuussa 2021 Palkeiden toiminnan kannalta keskeisimmät vastuullisuustavoitteet. Ensimmäiseen vastuullisuusraporttiin päädyttiin valitsemaan kaksi keskeisintä tavoitetta.

19.4.2022

Dnro Palkeet_D/442/00.01.03.00/2021

Palkeiden toiminnan kannalta keskeisimmiksi vastuullisuustavoitteiksi on tunnistettu seuraavat tavoitteet:

- Tavoite 8: Edistää kaikkia koskevaa kestäväää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja
- Tavoite 12: Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.

3. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua

Palkeiden rooli tavoitteen saavuttamisessa on tuottaa kustannustehokkaita talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja, edistää valtionhallinnon tuottavuutta ja tehokkuutta sekä toimia vastuullisena työnantajana.

Palkeet haluaa työnantajana toimia esimerkillisesti ja vastuullisesti. Näin palvelujen tuottaminen ja henkilöstöön liittyvät toimenpiteet edistävät kädenjäljen kasvua ja vähentävät mahdollisia toimintaympäristöön kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia. Niitä tarkastellaan paitsi ekologisuuden näkökulmasta, myös sosiaalisista ja taloudellisista näkökulmista, jotka on tarkemmin kuvattu alla.

3.1. Kustannustehokkaat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut

Keskeistä Palkeiden toiminnassa oli yhteistyö koko henkilöstön kanssa, asiakaslähtöisyys toiminnan kehittämisessä, laadukkaiden palvelujen varmistaminen, käyttäjälähtöisyyden lisääminen osana digitaalisia palveluita sekä taloudellinen kannattavuus uudistumisessa. Vaikuttavuuden kasvua edistettiin kehittämällä palvelujen kustannustehokkuutta ja kasvattamalla välittömän työajan osuutta. Uusien lisäpalvelujen tuotteistaminen ja käyttöönotto lisää edelleen Palkeiden osuutta talous- ja henkilöstöhallinnon kokonaisprosesseissa ja vaikuttavuutta valtionhallinnossa. Lisäpalvelujen osuus tuotoista on kasvanut merkittävästi vuodesta 2019 alkaen.

Valtionhallinnon yhteisten talous- ja henkilöstöhallinnon ratkaisujen kehittämisen tiekartta vuosille 2021-2026 viitoitti edelleen tietä laajojen vaikuttavuusluonteisten hankkeiden edistämiseksi. Vuonna 2021 Palkeiden kehittämistä tehtiin valtionhallinnon yhteisten kehittämislinjausten ja Palkeiden strategian pohjalta.

19.4.2022

Dnro Palkeet_D/442/00.01.03.00/2021

Lähes kaikki vaikuttavuudelle asetetut tavoitteet saavutettiin vuonna 2021. Palkeiden ratio-mittarit kehittyivät positiivisesti. Ratio-mittarilla kuvataan suhdetta, kuinka monelle valtionhallinnon henkilölle yksi Palkeiden henkilö tuottaa palvelua. Palkeiden työn tuottavuutta ja kokonaistuottavuutta mitataan indeksien avulla. Vuonna 2021 sekä työn tuottavuus että kokonaistuottavuus kasvoivat ja asetetut tavoitteet saavutettiin. Palkeiden välittömän työajan osuus kokonaistyöajasta nousi edellisestä vuodesta 2 % ja tavoite saavutettiin.

Valtion ostolaskujen ja myyntitapahtumien käsittelyssä edistettiin digitalisaatiota ja vaikuttavuutta. Automaattisesti käsiteltyjen ostolaskujen osuus nousi 35 prosenttiin ja digitaalisesti käsiteltyjen valtion myyntitapahtumien 63 prosenttiin. Ostolaskujen käsittelyn valtakunnallinen automaatioaste oli vuoden lopussa 35 prosenttia (2020 24 %) ja Palkeet virastossa 63,4 prosenttia. Automaatioasteen kasvun ja prosessin tehostumisen ansiosta tuottavuustavoite saavutettiin.

Myyntilaskutuksen osalta asiakkaiden käyttöönottamat verkkokaupparatkaisut edistävät kokonaisprosessin automatisointia, joskin samalla ne pienensivät Palkeiden prosessin tuottavuutta alenevan suoritemäärän vuoksi. Keskitetty matka- ja kululaskujen tarkastuspalvelun tuottavuustavoite saavutettiin.

Suoritekohtaisten kustannusten tavoitteet alitettiin lukuun ottamatta matka- ja kululaskun kappalehintaa.

3.2. Vastuullisuus työnantajana

Työnantajana Palkeet haluaa varmistaa turvallisen työympäristön henkilöstölle sekä ja tasa-arvoisen työelämän. Palkeissa vastuullisuus näkyy panostuksina laadukkaaseen johtamiseen sekä henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen osana arjen toimintaa. Turvallinen työympäristö varmistetaan muun muassa noudattamalla lakeja ja asetuksia, toteuttamalla laadukasta työsuojelutoimintaa, huolehtimalla ajantasaisista ja lakisääteisistä henkilöstöön liittyvistä suunnitelmista sekä seuraamalla toimintaa raporttien avulla ja niitä kehittämällä. Palkeissa on myös panostettu toiminnan läpinäkyvyyteen. Tästä on esimerkkinä johdon raportti joka vuonna 2021 saatiin koko henkilöstön nähtäville Power BI:n avulla.

Vuonna 2021 COVID19-tilanteesta johtuen pääosa henkilöstöstä toteutti työtehtäviään etätöitä tehden. Etätöiden tekemistä sujuvoitettiin kehittämällä etätöyömenetelmiä (esim. Teams-koulutuksilla ja osallistavia menetelmiä hyödyntämällä), lainaamalla ergonomialaitteita etätöyöskentelyä varten sekä sähköisiä työtapoja kehittämällä. Etätöiden määrällä on todennäköisesti ollut positiivinen vaikutus paitsi henkilöstön sairauspoissaolojen vähenemiseen, mutta myös ympäristöön työmatkojen määrien ollessa

19.4.2022

Dnro Palkeet_D/442/00.01.03.00/2021

huomattavasti pienemmät kuin aiempina vuosina. Henkilöstöllä on kuitenkin ollut koko ajan mahdollisuus työskennellä turvallisesti myös toimitiloissa, ja Palkeiden valmiusryhmä on seurannut tilannetta säännöllisesti.

Palkeissa ei sallita epäasiallista käytöstä ja häirintään tulee puuttua heti. Palkeissa on ollut jo pitkään työpaikkakiusaamisen nollatoleranssi, ja sitä varten mm. uudet esihenkilöroolissa aloittavat henkilöt suorittavat siihen liittyvän kurssin.

Henkilöstö voi itse vaikuttaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kehittämiskohteiden määrittelyyn ja niiden edistymistä seurataan. Palkeet toteutti tasa-arvo ja yhdenvertaisuuteen liittyvän kyselyn syksyllä 2021 osana VMBaro-työtyytyväisyyskyselyä. Sen mukaan työyhteisön oikeudenmukaisuus-indeksi on 4,06 (asteikolla 0-5). Työsuojelun toiminta turvallisuuden edistämiseksi sai kyselyssä tuloksen 7,72 (asteikolla 0-10).

Laadukkaaseen johtamiseen panostettiin vuonna 2021 monin eri tavoin. Palkeissa otettiin käyttöön Johda henkilöstövoimavaroja -prosessikokoukset ja johtoryhmän työskentelyä kehitettiin edelleen. Esihenkilötyötä kehitettiin mm. Valmentava esimies -workshopeilla, esimiesinfoilla sekä Mahdollistaja-koulutuksilla.

Vuonna 2021 johtamisen mittareina käytettiin VMBaro-työtyytyväisyyskyselyn tuloksia. Tulosten mukaan ylimmän johdon toimintaa kuvaava Johtaminen-indeksi sai tuloksen 3,31 (asteikolla 0-5). Esihiestö-indeksi sai tuloksen 4,01.

Henkilöstön kehittymistä tuettiin mm. saattamalla loppuun vuonna 2020 aloitettu Arvoa yhteistyöhön asiantuntijuudella -valmennusohjelma, johon osallistui 40 palkeetlaista. Sen toteutus tapahtui pääosin etänä. Lisäksi asiantuntijatyötä tuettiin saattamalla loppuun vuonna 2020 aloitettu Erityisasiantuntijan kehittämispolku, johon osallistui 8 henkilöä. Palkeissa kehitettiin myös mentorointia osaamisen kehittämisen työkaluna sekä toteutettiin suuri määrä erilaisia sisäisiä koulutuksia ja perehdytyksiä. Innovatiivisuutta tuettiin mm. tukemalla Scrum-kummitoimintaa ja tarjoamalla siihen liittyvää koulutusta sekä tarjoamalla henkilöstölle mahdollisuuden osallistua Ideasta käytäntöön DoIT! -työpajapäivin.

Henkilöstön ammattitaidon ja kehittymisen mittarina käytettiin VMBaro-työtyytyväisyyskyselyn tuloksista johdettua kehitysimindeksiä (tulos 3,84 asteikolla 0-5) sekä työpaikan suositteluhallukkuutta (tulos 3,80).

Lisätietoa mm. Palkeiden sukupuolijakaumasta, ikärakenteesta ja koulutustasosta löytyy Palkeiden henkilöstökertomuksesta.

4. Kulutus- ja tuotantotapojen kestävyysvarmistaminen

4.1. Hankintojen kestävyys

Hankintojen kestävyttä edistetään julkisten hankintojen strategian toimeenpanosuunnitelman avulla. Palkeiden ensimmäinen toimeenpanosuunnitelma valmistui loppuvuodesta 2021. Sen painopisteinä ovat:

- hankintojen tavoitteellinen ja strateginen johtaminen
- hankintataidot
- tietojohtaminen hankinnoissa
- Markkinoiden hyödyntäminen oikean hinta-laatu-tasoa löytämiseksi hankinnoissa. Teemme markkinatutkimusta tämän tavoitteen toteutumiseksi.
- Ekologisen vastuullisuuden kriteerien mukaan ottaminen niissä hankinnoissa, joissa ympäristövaikutukset ovat tiedossa ja niihin on hankinnalla mahdollista välittömästi vaikuttaa.
- Toimittajien taloudellisen vastuun kriteerit ovat kunnossa
- Innovatiiviseen hankintaan, sosiaaliseen vastuuseen ja elinkaarilaskentaan hankinnoissa perehdyimme kuluvan vuoden aikana, ja pohdimme, onko meillä näiden tavoitteiden edistämiseen sopivia hankintoja.

4.2. Toimitilat

Palkeilla on viisi vakituista toimipistettä viidessä eri kaupungissa: Joensuussa, Hämeenlinnassa, Mikkelissä, Porissa ja Helsingissä. Tilat ovat toimistotiloja pääosin Senaatin hallinnoimissa valtion omistamissa kiinteistöissä, joskin Mikkelin ja Porin tilat ovat edelleen vuokrattuja yksityiseltä kiinteistönomistajalta. Kiinteistöt ja niiden ylläpito ovat merkittäviä ympäristövastuullisuuden kannalta, sillä rakennuksissa käytetään lähes 40 % kaikesta Suomessa kulutettavasta energiasta, ja ne aiheuttavat yli 30 % päästöistä. (Rakennusteollisuus 2022.)

31.12.2021 Palkeilla oli vuokralla yhteensä 10 940 neliötä toimistotilaa. Jaettuna 617 henkilötyövuodelle tämä tekee keskimäärin 15,1 m²/htv (Hallinnon tilahallinta -tietopalvelu, raportti vuodelta 2021).

Palkeiden rakennusten käyttöön liittyvät ympäristövastuuta edistävät toimenpiteet ovat seuraavat:

19.4.2022

Dnro Palkeet_D/442/00.01.03.00/2021

- Pyrimme aktiivisesti sopeuttamaan käytössä olevat tilat viraston tarpeisiin siten, ettei tiloja ole vajaakäytöllä. Tämä edellyttää sekä tulevien tilatarpeiden (mm. henkilöstön jakautuminen paikkakunnittain) että tilankäytön tapojen muutoksen ennakoimista. Nyt korona-ajan jälkeen on vielä aikaista arvioida, miten valtion toimistotyön tekemisen tavat lähivuosina kehittyvät ja mille tasolle mm. etätyö ja matkatyö pidemmällä aikajänteellä asettuvat. Arvioimme, että Palkeiden toimistolla tehtävä läsnätyön määrä tulee olemaan 50-70 % kaikesta työstä lähivuosina.
- Olemme mukana valtion yhteisissä virastotalohankkeissa kolmella paikkakunnalla. Uudet (tai peruskorjatut) toimitilat valmistuvat meille Joensuussa vuonna 2023, Porissa 2024 ja Mikkelissä arviolta 2026. Näiden hankkeiden myötä tilankäyttöemme tehostuu, eli vuokraneliöitä on kaikinensa vähemmän kuin vanhoissa tiloissa. Tämä on mahdollista läsnätyön vähentymisen vuoksi ja toisaalta tilojen yhteiskäyttöisyyttä lisäämällä eri virastojen kesken. Osa Palkeissa tehtävästä työstä on käyttötarkoitussidonnaista, mikä edellyttää omia tähän tarkoitukseen räätälöityjä tiloja. Pitkäjännitteinen suunnittelu ja ennakointi kuitenkin auttaa tehostamaan kaikkea tilankäyttöä.
- Kiinteistöjen lämmitysenergiaratkaisut ovat kiinteistönomistajan vastuulla, mutta osallistumme osaltamme Senaatin tai muun kiinteistönomistajan energiansäästöhankeisiin ja esim. sähkön kulutuksen vähentämiseen. Sähköä ostimme valtion yhteishankinnan mukaisesti valtion kohteisiin.
- Vuoden 2022 aikana valmistaudumme Mikkelin tilojen pienentämiseen vuoden loppupuolella ja muuttoon Joensuun uusiin tiloihin alkuvuodesta 2023.

4.3. Matkustaminen

Valton virkamatkustusta ohjataan valtion matkustusstrategialla sekä virkaehtosopimuksella valtion virkamiesten matkakustannusten korvaamisesta. Virkaehtosopimus linjaa reunaehdot matkuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen ja painottaa seuraavia näkökulmia:

- Valtiolle edullisin matkustustapa. Edullisimpana matkustustapana on lähtökohtaisesti pidetty julkisia kulkuneuvoja. Oman auton käyttö kilometrikorvauksella on harvoin edullisin matkustustapa ja erityisesti lentäminen on perinteisesti ollut kallis tapa matkustaa. Palkeiden linja on aina ollut kustannustietoinen ja olemme voimakkaasti ohjanneet mm. junan käyttöön virkamatkoilla. Myös vuokra-autoja on suosittu silloin, kun esim. aikataulusyistä on käytettävä omaa autoa.

19.4.2022

Dnro Palkeet_D/442/00.01.03.00/2021

- Ympäristötietoisuus. Palkeet on ollut mukana Green office -ympäristöohjelmassa ja pyrkinyt systemaattisesti vähentämään liikkumisesta aiheutuvia päästöjä. Olemme seuranneet matkustuksen laajuutta, matkustustapoja ja siitä aiheutuvia päästöjä jo useiden vuosien ajan. Erityistä huomiota olemme kiinnittäneet oman auton käyttöluvien myöntämiseen sekä lentomatkustuksen vähentämiseen. Näissä olemme saaneet aikaan merkittäviä säästöjä ja päästöjen vähentymistä. On huomattava, että joskus hitaampi matkustustapa tuo lisäkustannuksia, kun matka-aika pitenee ja matkaan joudutaan sisällyttämään esim. yöpymisiä. Tasapainottelu tehokkaan työajan käytön, kustannusten sekä ympäristövastuullisuuden ei olekaan aivan yksinkertaista.
- Turvallisuus. Nyt kahden koronavuoden aikana matkustusturvallisuus on saanut uuden merkityksen ja sen vuoksi on jouduttu mm. vähentämään julkisten kulkuvälineiden käyttöä, ja toisaalta myös virkamatkustusta.

Uusittu valtion matkustusstrategia painottaa edellä mainittujen näkökulmien lisäksi myös matkustajien hyvinvointia ja matkuksesta aiheutuvan rasituksen vähentämistä ja palautumisen edistämistä. Paras tapa vähentää matkustuksen rasittavuutta on matkustusmäärien vähentäminen / kohtuullistaminen yksilötasolla. Toissijainen tapa on matkustustapojen miettiminen myös kuormittavuuden näkökulmasta.

Matkustusmääriin on helpoin vaikuttaa linjaamalla valtion organisaatioiden kesken yhteisesti etä- ja läsnäkokousten politiikasta. Palkeet toimii verkostomaisesti useilla paikkakunnilla ja etäkokoukset ovat olleet meille luonteva käytäntö jo toimintamme käynnistymisestä alkaen. Nyt koronan myötä tapahtunut digikokoustamisen loikka helpottanee etäkokoustemista myös muiden yhteistyötahojen kanssa. Onkin perusteltua olettaa, että emme tule palaamaan ennen koronaa koettuihin matkustusmääriin, joskin kohtaaminen ja yhdessä työskentely myös kasvokkain on edelleen tärkeää yhteistyön, luottamuksen ja uusien ideoiden edistämiseksi ja työn tavoitteiden saavuttamiseksi.

5. Lähteet

[Palkeiden henkilöstökertomus 2021](#)

[Palkeiden tilinpäätös 2021](#)

Rakennusteollisuus, www-sivut, viitattu 14.3.2022

<https://www.rakennusteollisuus.fi/Tietoa-alasta/Ilmasto-ymparisto-ja-energia/Materiaalitehokkuus/>

HTH-tilatietojärjestelmä, raporttiluonnos 2021 kirjanpitoyksikölle, tarkistettu ja viitattu 14.3.2022.